

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**z dnia 3 kwietnia 2014 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie udzielenia absolutorium z wykonania budżetu wspólnego przedsiębiorstwa ENIAC na rok budżetowy 2012**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając ostateczne roczne sprawozdanie finansowe wspólnego przedsiębiorstwa ENIAC za rok budżetowy 2012,
  - uwzględniając sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego dotyczące sprawozdania finansowego wspólnego przedsiębiorstwa ENIAC za rok budżetowy 2012 wraz z odpowiedziami wspólnego przedsiębiorstwa ⁽¹⁾,
  - uwzględniając zalecenie Rady z dnia 18 lutego 2014 r. (05851/2014 – C7-0053/2014),
  - uwzględniając art. 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
  - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽²⁾, w szczególności jego art. 185,
  - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 ⁽³⁾, w szczególności jego art. 208,
  - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 72/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające wspólne przedsiębiorstwo ENIAC ⁽⁴⁾, w szczególności jego art.11 ust. 4,
  - uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów określonych w artykule 185 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽⁵⁾,
  - uwzględniając rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1271/2013 z dnia 30 września 2013 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów, o których mowa w art. 208 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 ⁽⁶⁾, w szczególności jego art. 108,
  - uwzględniając swoje wcześniejsze decyzje i rezolucje w sprawie absolutorium,
  - uwzględniając art. 77 Regulaminu i załącznik VI do Regulaminu,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A7-0204/2014),
- A. mając na uwadze, że wspólne przedsiębiorstwo ENIAC („wspólne przedsiębiorstwo”) zostało utworzone w dniu 20 grudnia 2007 r. na okres 10 lat, aby zdefiniować i zrealizować program badań na rzecz rozwoju kluczowych kompetencji w zakresie nanoelektroniki w różnych obszarach zastosowań,
- B. mając na uwadze, że wspólnemu przedsiębiorstwu przyznano niezależność finansową w lipcu 2010 r.,
- C. mając na uwadze, że maksymalny wkład Unii na rzecz wspólnego przedsiębiorstwa przez okres 10 lat wynosi 450 000 000 EUR, a kwota ta ma zostać wypłacona z budżetu siódmego programu ramowego badań,

Zarządzanie budżetem i finansami

1. zauważa, że Trybunał Obrachunkowy stwierdził, iż roczne sprawozdanie finansowe wspólnego przedsiębiorstwa rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, jego sytuację finansową na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz wyniki transakcji i przepływy pieniężne za kończący się tego dnia rok, zgodnie z przepisami jego regulaminu finansowego;

⁽¹⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2013, s. 18.

⁽²⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 21.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 328 z 7.12.2013, s. 42.

2. jest zaniepokojony tym, że Trybunał Obrachunkowy wydał po raz drugi z kolei opinię z zastrzeżeniami co do legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania finansowego wspólnego przedsiębiorstwa, uzasadniając to tym, że wspólne przedsiębiorstwo nie było w stanie ocenić, czy strategia kontroli *ex post* – która w zakresie kontroli zestawień poniesionych wydatków projektowych opiera się w znacznej mierze na krajowych organach finansujących – daje wystarczającą pewność co do legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania;
3. zauważa, że Trybunał Obrachunkowy jest zdania, iż informacje dotyczące wdrażania strategii kontroli *ex post* wspólnego przedsiębiorstwa nie są wystarczające, aby Trybunał mógł stwierdzić, czy ten kluczowy mechanizm kontroli funkcjonuje skutecznie; ponawia apel do Trybunału Obrachunkowego o dostarczenie organowi udzielającemu absolutorium – po przeprowadzeniu niezależnych kontroli – jego własnej opinii na temat legalności i prawidłowości transakcji leżących u podstaw sprawozdania finansowego wspólnego przedsiębiorstwa;
4. przypomina, że wspólne przedsiębiorstwo przyjęło swoją strategię kontroli *ex post* w roku 2010 i zaczęło ją stosować w roku 2011; zauważa, że kontrola zestawień poniesionych wydatków projektowych została zlecona krajowym organom finansującym państw członkowskich; zauważa, że strategia kontroli *ex post* wspólnego przedsiębiorstwa polega na przeprowadzanych przez krajowe organy finansujące kontrolach zestawień poniesionych wydatków projektowych;
5. zwraca się do wspólnego przedsiębiorstwa ENIAC o przedstawienie Parlamentowi Europejskiemu sprawozdania w sprawie negatywnych elementów stwierdzonych przez Trybunał Obrachunkowy; domaga się przedstawienia tego sprawozdania Parlamentowi, wraz z oceną Trybunału Obrachunkowego;
6. zauważa ponadto, że wspólne przedsiębiorstwo dokonało w roku 2012 ograniczonego przeglądu zestawień poniesionych wydatków i na tej podstawie stwierdziło, że poziom błędów w programie wyniósł mniej niż 2 %; przyjmuje do wiadomości opinię Trybunału Obrachunkowego, że przegląd ten nie obejmował żadnych kontroli i nie przyniósł pewności co do prawidłowości zestawień poniesionych wydatków będących jego przedmiotem; nalega, aby wspólne przedsiębiorstwo bez zwłoki podniosło jakość swoich kontroli *ex ante* i *ex post*; domaga się informowania organu udzielającego absolutorium o wynikach kolejnych procesów kontroli *ex post*;
7. stwierdza, że budżet wspólnego przedsiębiorstwa na rok 2012 obejmował środki na zobowiązania i środki na płatności w kwotach odpowiednio 128 mln EUR i 42 mln EUR oraz że wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności wynosiły odpowiednio 100 % i 52 %; domaga się przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu wyczerpującego sprawozdania z postępów dotyczącego wspomnianych niedociągnięć wraz z konkretnymi propozycjami stopniowej poprawy wskaźników wykorzystania;
8. zauważa też, że z kwoty w wysokości 125,5 mln EUR środków na zobowiązania dostępnych na działania operacyjne 17,6 mln EUR zostało zrealizowanych jako zobowiązanie globalne w ramach pierwszego zaproszenia do składania wniosków z 2012 r., a 107,9 mln EUR zostało zrealizowanych jako zobowiązanie globalne w ramach drugiego zaproszenia do składania wniosków z 2012 r.; zauważa, że średni okres upływający między wystosowaniem zaproszenia do składania wniosków a podpisaniem umów wynosił 12 miesięcy; oczekuje skrócenia tego okresu dla przyszłych zaproszeń do składania wniosków;
9. jest zaniepokojony faktem, że niewykorzystane globalne zobowiązanie w wysokości 2,8 mln EUR przyznane na działalność operacyjną w 2010 r. z ostatecznym terminem realizacji na dzień 31 grudnia 2011 r. nie zostało umorzone do końca 2012 r.; przyjmuje do wiadomości, że wspólne przedsiębiorstwo określiło i zrealizowało działania naprawcze, aby zapobiec wszelkim przyszłym uchybieniom w kontroli;

Wkład państw członkowskich ENIAC

10. stwierdza, że w przypadku siedmiu pierwszych zaproszeń do składania wniosków wkład finansowy państw członkowskich ENIAC wyniósł 1,41 razy więcej niż wkład finansowy UE, co jest sprzeczne z podstawową zasadą, według której wkład finansowy państw członkowskich ENIAC ma wynosić przynajmniej 1,8 razy więcej niż wkład finansowy UE, przy jednoczesnym ograniczeniu dotacji wspólnego przedsiębiorstwa do maksymalnej wysokości 16,7 % wszystkich kwalifikowalnych kosztów projektów; zauważa ponadto, że stosunek wkładu UE do wkładu państw członkowskich ENIAC to mechaniczny rezultat stosowania przepisów dotyczących pomocy państwa (rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 ⁽¹⁾) ograniczających udział pomocy państwa dla określonych rodzajów działań i uczestników;

Zaproszenia do składania wniosków

11. odnotowuje, że do 2011 r. ogłoszone przez wspólne przedsiębiorstwo zaproszenia do składania wniosków zaowocowały umowami o przyznaniu dotacji na ogólną kwotę 170,2 mln EUR, co stanowi 39 % maksymalnego wkładu Unii na rzecz wspólnego przedsiębiorstwa w dziedzinie badań, natomiast w 2012 r. i 2013 r. ogłoszono cztery zaproszenia do składania wniosków na ogólną kwotę odpowiednio 125,4 mln EUR oraz 39,7 mln EUR;

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 800/2008 z dnia 6 sierpnia 2008 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne ze wspólnym rynkiem w zastosowaniu art. 87 i 88 Traktatu (ogólne rozporządzenie w sprawie wyłączeń blokowych) (Dz.U. L 214 z 9.8.2008, s. 3).

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz przejrzystość

12. ubolewa, że życiorysy członków zarządu i forum doradczego nie są publicznie dostępne; wzywa wspólne przedsiębiorstwo do naprawy tej sytuacji w trybie pilnym; domaga się, by wspólne przedsiębiorstwo, w ramach przyszłego wspólnego przedsiębiorstwa ECSEL, opracowało i przyjęło kompleksową politykę zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi;
13. uważa, że wysoki poziom przejrzystości jest kluczowym elementem ograniczenia ryzyka wystąpienia konfliktu interesów; wzywa zatem wspólne przedsiębiorstwo do udostępnienia na jego stronie internetowej jego polityki i ustaleń dotyczących zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi oraz odnośnych przepisów wykonawczych, jak też wykazu członków zarządu i życiorysów;
14. zwraca się do Trybunału Obrachunkowego o monitorowanie polityki wspólnego przedsiębiorstwa dotyczącej zarządzania konfliktami interesów i zapobiegania im, poprzez sporządzenie sprawozdania specjalnego w tej sprawie przed rozpoczęciem kolejnej procedury udzielania absolutorium;

Systemy kontroli wewnętrznej

15. odnotowuje, że w 2012 r. wspólne przedsiębiorstwo powołało swoją jednostkę audytu wewnętrznego, sfinalizowało i przetestowało plan przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej, a księgowy zatwierdził systemy finansowe i rachunkowości (ABAC i SAP);

Wspólne przedsiębiorstwo Electronic Components and Systems for European Leadership (Podzespoły i układy elektroniczne w służbie wiodącej pozycji Europy) (ECSEL)

16. przypomina, że wspólne przedsiębiorstwa ARTEMIS i ENIAC zostały utworzone w grudniu 2007 r. w ramach siódmego programu ramowego na okres 10 lat odpowiednio w celu rozwijania kluczowych kompetencji w zakresie nanoelektroniki oraz kluczowych technologii w zakresie systemów wbudowanych; zauważa, że ARTEMIS rozpoczęło swoją niezależną działalność w październiku 2009 r., a ENIAC uzyskało niezależność finansową w lipcu 2010 r.;
17. przypomina ciągle obawy organu udzielającego absolutorium dotyczące niskich wskaźników wykonania przez nie swoich budżetów, a ponadto także działań wspólnych przedsiębiorstw powiązanych z wysokimi saldami gotówkowymi; przypomina, że zamysłem tych przedsiębiorstw było zwiększenie i pomnożenie inwestycji prywatnych i publicznych w badania i innowacje w dwóch uzupełniających się dziedzinach o ogromnym znaczeniu dla struktury przemysłowej Unii;
18. zauważa, że Komisja wystąpiła – w kontekście realizacji programu „Horyzont 2020” – z propozycją połączenia systemów wbudowanych (ARTEMIS) i nanotechnologii (ENIAC) w jedną inicjatywę i zakończenia w ten sposób działalności wspólnych przedsiębiorstw ARTEMIS i ENIAC przed jej zaplanowanym końcem w dniu 31 grudnia 2017 r. (COM(2013) 501); zauważa, że nowe wspólne przedsiębiorstwo w dziedzinie podzespołów i układów elektronicznych nazwane ECSEL (ang. Electronic Components and Systems for European Leadership – Podzespoły i układy elektroniczne w służbie wiodącej pozycji Europy) będzie miało formę trójstronnego partnerstwa publiczno-prywatnego i będzie wyspecjalizowanym podmiotem prawnym z udziałem sektora prywatnego, władz krajowych i organów europejskich;
19. zauważa, że ten nowy podmiot prawny utworzony na mocy art. 187 TFUE będzie zgodny z modelowym rozporządzeniem finansowym dla organów PPP, o którym mowa w art. 209 rozporządzenia finansowego, będzie odpowiedzialny za zarządzanie pośrednie i przejmie wszystkie prawa i obowiązki obecnych wspólnych przedsiębiorstw ARTEMIS i ENIAC; oczekuje, że Trybunał Obrachunkowy dokona pełnych i odpowiednich ocen praw i obowiązków każdego podmiotu; przypomina w tym kontekście wspólne oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w sprawie odrębnego absolutorium budżetowego dla wspólnych przedsiębiorstw na mocy art. 209 rozporządzenia finansowego;
20. jest zaskoczony, że w tak krótkim czasie i bez uzyskania ostatecznej rozstrzygającej oceny osiągnięć tych wspólnych przedsiębiorstw Komisja postanowiła istotnie dostosować strategię wykonawczą Unii dotyczącą rozwoju kluczowych kompetencji w zakresie nanoelektroniki oraz rozwoju kluczowych technologii w zakresie systemów wbudowanych; przypomina wniosek Parlamentu o dokonanie analizy kosztów i korzyści fuzji, uwypuklającej jej ewentualne zalety i wady;
21. zauważa, że w ocenach okresowych zalecano realizację wspólnej inicjatywy technologicznej w oparciu o podstawę prawną lepiej dostosowaną do specyfiki partnerstwa publiczno-prywatnego, z mniejszym obciążeniem administracyjnym i większą elastycznością, a także z ograniczoną biurokracją, aby zachęcać do udziału przedstawicieli przemysłu wysokiego szczebla;

22. zauważa ponadto, że wspólne przedsiębiorstwo ECSEL w celu realizacji swoich założeń powinno udzielać wsparcia finansowego głównie w postaci dotacji dla uczestników przyznawanych w drodze otwartych i konkurencyjnych zaproszeń do składania wniosków ukierunkowanych na udowodnione niedoskonałości rynku;
23. ubolewa, że we wniosku Komisji wyklucza się badanie sprawozdań finansowych oraz dochodów i wydatków wspólnego przedsiębiorstwa ECSEL przez Trybunał Obrachunkowy, i wskazuje, że sprawozdania finansowe wspólnego przedsiębiorstwa będą badane co roku przez niezależny organ kontroli; apeluje do Komisji o wyjaśnienie, na czym polega wartość dodana takiej propozycji; podkreśla, że Trybunał Obrachunkowy jest wyłącznym audytorem wspólnych przedsiębiorstw tworzonych na mocy art. 187 TFUE od 2002 r. i w związku z tym dysponuje szeroką wiedzą na temat tych jednostek, która nie powinna zostać stracona;

Aspekty horyzontalne wspólnych przedsiębiorstw w dziedzinie europejskich badań

24. odnotowuje, że przyjęte przez Trybunał Obrachunkowy podejście kontrolne obejmuje analityczne procedury kontroli, ocenę głównych kontroli systemów nadzoru i kontroli oraz sprawdzanie transakcji na szczeblu wspólnego przedsiębiorstwa, ale nie na szczeblu członków lub końcowych beneficjentów wspólnego przedsiębiorstwa;
25. zauważa, że czynności kontrolne na szczeblu członków lub końcowych beneficjentów są wykonywane przez wspólne przedsiębiorstwo lub przez zewnętrzne firmy audytorskie, z którymi wspólne przedsiębiorstwo zawarło umowy i które są przez nie nadzorowane;
26. przyjmuje z zadowoleniem sprawozdanie specjalne Trybunału Obrachunkowego nr 2/2013; „Czy Komisja zapewniła wydajną realizację siódmego programu ramowego w zakresie badań?”, w którym Trybunał Obrachunkowy zbadał, czy Komisja zadbała o skuteczne wdrożenie siódmego programu ramowego w zakresie badań i rozwoju technologicznego (7PR);
27. zauważa, że audyt dotyczył także podejmowania wspólnych inicjatyw technologicznych (WIT);
28. zgadza się z wnioskiem Trybunału Obrachunkowego, że WIT zostały pomyślane jako wsparcie dla długoterminowych inwestycji przemysłowych w szczególnych dziedzinach badań; zauważa niemniej jednak, że uzyskanie autonomii finansowej przez WIT trwa średnio dwa lata, a Komisja zazwyczaj ponosi odpowiedzialność przez jedną trzecią oczekiwanego okresu działania WIT;
29. odnotowuje ponadto, że według Trybunału Obrachunkowego niektóre WIT odnoszą szczególnie dobre wyniki w zakresie angażowania małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w ich projekty oraz że blisko 21 % środków otrzymywanych w ramach WIT zostało skierowanych do MŚP;
30. zwraca uwagę na fakt, że całkowita orientacyjna kwota zasobów uznanych za konieczne dla wspólnych przedsiębiorstw w dziedzinie europejskich badań, którą dotychczas ustanowiła Komisja na mocy art. 187 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej – z istotnym wyjątkiem wspólnego przedsiębiorstwa Galileo – na czas ich istnienia wynosi 21 793 000 000 EUR;
31. zauważa, że całkowity przewidziany zabudżetowany dochód wspólnych przedsiębiorstw na rok 2012 wyniósł ok. 2,5 mld EUR lub 1,8 % budżetu ogólnego Unii na rok 2012, gdzie ok. 618 mln EUR pochodziło z budżetu ogólnego UE (wkład gotówkowy Komisji), a ok. 134 mln EUR pochodziło od partnerów przemysłowych i członków wspólnych przedsiębiorstw;
32. zauważa, że wspólne przedsiębiorstwa zatrudniają 409 pracowników stałych i tymczasowych, a więc mniej niż 1 % wszystkich urzędników Unii uwzględnionych w budżecie ogólnym Unii (plan zatrudnienia);
33. przypomina, że całkowity wkład Unii, który wydaje się niezbędny do funkcjonowania wspólnych przedsiębiorstw przez cały okres ich istnienia, wynosi 11 489 000 000 EUR;
34. apeluje do Trybunału Obrachunkowego o kompleksową analizę WTI oraz pozostałych wspólnych przedsiębiorstw w oddzielnym sprawozdaniu w świetle ogromnych zaangażowanych środków oraz istniejącego ryzyka, zwłaszcza utraty reputacji; przypomina, że Parlament poprzednio apelował, aby Trybunał Obrachunkowy sporządził specjalne sprawozdanie dotyczące zdolności wspólnych przedsiębiorstw oraz ich partnerów prywatnych do zadbania o wartość dodaną i efektywną realizację unijnych programów w dziedzinie badań, rozwoju technologicznego i demonstracji; twierdzi, że w przypadku wspólnych przedsiębiorstw ARTEMIS i ENIAC ocena taka to pilna kwestia.